

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 21.XII.1964 (P 107 354)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 15.IX.1967

Kl. 48 a, 3/04

MKP C 23 b , 3/04

UKD 621.79.025-
-433

Współtwórcy wynalazku: mgr Józef Zuzanski, mgr inż. Anna Klima

Właściciel patentu: Fabryka Pił i Narzędzi, Wapienica k/Bielska (Pol-
ska)

Sposób elektrochemicznego znakowania stali

1

Przedmiotem wynalazku jest sposób elektroche-
micznego znakowania stali prądem stałym lub
zmiennym przy użyciu elektrolitu i utrwalacza.
Dotychczas znane i stosowane sposoby polegały na
chemicznym wytrawianiu znaku na stali przy za-
stosowaniu roztworu trawiącego o następującym
składzie: azotan srebra 6 części, kwas azotowy
50 części (ciężar właściwy 1,36), siarczan miedzi
10 części, woda destylowana 34 części w stosun-
ku wagowym.

Ten sposób znakowania nie dawał estetycznego
i trwałego znaku. Niezależnie od tego ze względu
na drogi i trudno dostępny azotan srebra, sposób
ten był trudny i uciążliwy.

Wykazanych wad i niedogodności unika się przez
stosowanie sposobu według wynalazku, którego
istota polega na tym, że stosuje się znakowanie
na drodze utleniania elektrochemicznego przy uży-
ciu elektrolitu i utrwalacza. Stosowane w sposobie
według wynalazku odczynniki są tanie i łatwo do-
stępne, przy czym znaki wykonane tym elektro-
litem i utrwalone są wyraźne i czyste oraz trwa-
łe, co wybitnie podnosi ich wygląd estetyczny.
Proces znakowania przebiega bardzo szybko przy
minimalnym zużyciu elektrolitu i utrwalacza.
Składniki elektrolitu stosowanego w sposobie
według wynalazku są łatwo rozpuszczalne w wo-
dzie, a sam elektrolit nie ulega rozkładowi w cza-
sie. Stosowany utrwalacz skutecznie hamuje pro-

2

ces utleniania elektrochemicznego i działa bardzo
szybko.

Elektrolit stosowany w sposobie według wyna-
lazku składa się z kwasu cytrynowego w ilości
około 70 g, chlorku amonu około 40 g, cytrynianu
5 sodu około 30 g, azotanu potasu około 20 g, na
jeden litr roztworu wodnego. Utrwalacz stosowany
w sposobie według wynalazku składa się z fo-
sforanu trójsodowego w ilości około 17 g i fo-
sforanu dwusodowego około 0,2 g, w jednym litrze
roztworu wodnego. Dodatkową zaletą utrwalacza
10 jest to, że może on być sporządzany przy zastoso-
waniu zwykłej wody zawierającej sole magnezu,
wapnia i chloru (zwykła woda wodociągowa).

Sposobem według wynalazku przedmiot stalowy
przeznaczony do znakowania odtłuszcza się jednym
ze znanych sposobów i zamyka obwód prądu sta-
łego lub zmiennego. Następnie przykładą się do
znakowanego przedmiotu wzornik z wykonanymi
20 na nim znakami, które należy wykonać na me-
talu. Z kolei przykładą się do wzornika elektrodę
aparatu do elektrochemicznego znakowania za-
opatrzoną w ampulkę nasyconą elektrolitem. W
wyniku powyższego sposobu na powierzchni przed-
miotu stalowego ograniczonej wzornikiem pozo-
25 staje odbity znak według wzornika. Proces zna-
kowania trwa około trzech sekund. Następnie
przerzywa się obwód prądu i przeprowadza się
utrwalanie przez pocieranie znaku tamponem z wa-
30 ty nasyconej roztworem utrwalacza.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób znakowania stali metodą elektrochemiczną, **znamienny tym**, że przedmiot przeznaczony do oznakowania po uprzednim oczyszczeniu i odtłuszczeniu poddaje się na powierzchni ograniczonej wzornikiem działaniu elektrolitu zawierającego w

jednym litrze roztworu wodnego około 70 g kwasu cytrynowego, około 40 g chlorku amonu, około 30 g cytrynianu sodu i około 20 g azotanu potasu, po czym na powierzchnię tę działa się roztworem utrwalacza zawierającym w jednym litrze roztworu wodnego około 17 g fosforanu trójsodowego i około 0,2 g fosforanu dwusodowego.